

A study was conducted on the effectiveness of teaching the integrative course «Fundamentals of transcultural training» and relevant conclusions were drawn, in particular, the analysis of the survey results showed that the use of the integrative course has a positive effect on students and increases the effectiveness of the professional training of future music teachers.

Art education in the People's Republic of China, which focuses on the preservation of the unique cultural heritage of the Chinese people, where its important aspects are the support of the diversity of art, democratization, and the emphasis on deep issues of Chinese society, has been researched and analyzed. Various aspects of the professional training of music teachers in the system of continuous education of Ukraine were also considered.

It was determined that it is necessary to approach professional training taking into account the role of theory and practice, their influence on the activity of the individual and the specifics of his connections in social relations.

A theoretical review of music-pedagogical literature was conducted and conclusions were drawn that the professional training of a future music teacher has a multifunctional orientation. After all, modern conditions demand the formation of new professional qualities from the music teacher. Namely, systemic creative thinking, information and communication culture, competitiveness, leadership qualities, life optimism, the ability to create a positive image, the ability to consciously analyze one's own activities, independent actions in conditions of uncertainty, the presence of skills to preserve and strengthen health, stress resistance.

Key words: *transcultural approach, future music teachers, continuous education, professional training, Ukrainian-Chinese experience.*

УДК 378.147:78

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.94.03>

Ван Сян

САМООСВІТНЯ КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

В статті висвітлено сутність поняття самоосвітньої компетентності, яка набувається майбутніми учителями музичного мистецтва поступово на основі критичного мислення, діалогічності музичного сприйняття, формування самостійності суджень і оцінок, що сприймаються явищами мистецтва, художньо-педагогічного досвіду. Відповідно, без оволодіння самоосвітньою компетентністю майбутні вчителі музичного мистецтва не зможуть досягти вершин музичної педагогічної майстерності. Було встановлено важливість формування самоосвітньої компетентності, вмінь самостійного пошуку знань, самостійної діяльності та готовності до самоосвіти впродовж життя, що було обґрунтовано в Законі України «Про освіту» та Національній доктрині розвитку освіти в Україні у XXI столітті. Самоосвіта розглядається з одного боку, як потреба та здатність особистості, а з іншого – як складова структури системи освіти України. Було визначено, що на сучасному етапі розвитку та інформатизації суспільства, динамічності змін освітніх технологій, зростання об'ємів навчальної та наукової інформації постійне оновлення підходів до здійснення тих чи інших професійних завдань, підвищення рівня мобільності фахівців призводять до виникнення протиріччя між професійною підготовкою майбутніх учителів музичного мистецтва та професійними вимогами, що встановлює сьогодення. Було доведено необхідність формування в майбутніх учителів музичного мистецтва знання на все життя неможливо, тому ця проблема постає особливо гостро. Якщо майбутні учителі музичного мистецтва не будуть постійно і системно оволодівати новими професійними знаннями, то вони не зможуть підготувати конкурентоспроможних, висококваліфікованих спеціалістів з інноваційно-творчим мисленням. Тому виникає нагальна потреба формування у майбутніх учителів мотивації до самоосвітньої діяльності, умінь працювати із сучасними джерелами знань, інтенсивно та ґрунтовно розвивати свій інтелектуальний потенціал. Тому важливого значення для педагогічної теорії та практики набуває проблема розроблення сприятливих педагогічних умов формування самоосвітньої компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Ключові слова: *самоосвітня компетентність, майбутні учителі музичного мистецтва, самоосвітня підготовка, самоосвітня діяльність.*

На сучасному етапі розвитку суспільства стає все більш перспективним постійна самоосвіта, яка частіше стає умовою успішної самореалізації в професійній діяльності особистості.

Аналіз науково-педагогічної літератури довів, що в теорії педагогічної науки визначено такі базові поняття як «самоосвіта», «самоосвітня діяльність» та «самоосвітній процес». Різні аспекти цих понять були розглянуті в наукових роботах А. Айзенберга, Л. Баренбаум, Ю. Салміна, Т. Сєдих та ін.

Мета статті – схарактеризувати самоосвітню компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва.

Особистісно-професійному зростанню фахівців були присвячені дослідження В. Байденка, Л. Виготського, Ш. Зимньої, С. Рубінштейна, А. Хуторського та ін., в яких було підкреслено вирішальну роль самоосвітньої діяльності особистості.

Відзначимо, що проблема формування самоосвітньої компетентності майбутніх учителів в педагогічній науці не є новою, втім вирішення проблеми науковці вбачали у вирішенні загальних питань стосовно формування самоосвітньої компетентності.

Основним поняттям для процесу формування самоосвітньої компетентності є поняття «самоосвіта» та «компетентність». Ці обидва поняття різними авторами характеризуються з різних точок зору. Отже, поняття «самоосвіта» як складова ключового поняття складається також із двох основ «само» і «освіта». Поняття «освіта» має, у свою чергу, має подвійне значення. Перше значення полягає у існуванні певного образу, а саме трактується як «духовне обличчя людини, яке складається під впливом моральних і духовних цінностей, що є надбанням її культурного кола», а друге значення передбачає створення цього образу, тобто «процес виховання, самовиховання, впливу, шліфування, тобто процес формування обличчя людини» [4, с. 241]. В контексті визначення поняття автор С. Гончаренко вважає, що ключовим є не наявність певних знань у людини, а якісне їх поєднання з особистісними якостями, вмінням самостійно використовувати й застосовувати знання на практиці. Відповідно до цього визначення створення певного образу є результатом реконструкції об'єкту в свідомості людини. Отже, поняття освіти можна пояснити як пізнавальну діяльність суб'єкту, яка спрямована на створення власного бачення на певні предмети та явища реального світу.

Другий елемент ключового поняття «само» відповідно до його семантичного значення вміщує особистісний характер самоосвіти в цілому, тобто «освіта» як вона є, при цьому головну роль відіграють особистісні зусилля людини як індивіду.

В Українському педагогічному словнику С. Гончаренка подається таке визначення поняття «самоосвіта – освіта, яка набувається у процесі самостійної роботи без проходження систематичного курсу навчання в стаціонарному навчальному закладі, яка є невід'ємною частиною систематичного навчання в стаціонарних закладах, сприяючи поглибленню, розширенню і більш міцному засвоєнню знань» [4, с. 296]. Таке визначення акцентує увагу на тому, що самоосвітня діяльність відбувається поза освітнім контекстом, що спрямовує особистість на самостійне опанування новими знаннями завдяки наявності особистісного інтересу та мотивації.

Слід відзначити, що попередні автори, які визначають поняття «самоосвіта» як певний вид вільної діяльності, вид освітньої діяльності або як пізнавальну діяльність не акцентують на різниці між поняттями «самоосвіта» та «самоосвітня діяльність». Втім, якщо розглядати самоосвіту як процес, як один із видів освіти, то поняття «самоосвітня діяльність» відокремлюється від поняття «самоосвіта», оскільки визначається як діяльність завдяки якій здійснюється самоосвіта, як діяльність, що необхідна для вдосконалення процесу освіти.

Стосовно визначення поняття «самоосвіта» в межах компетентнісного підходу у сучасній освіті, воно трактується як освіта, яка може набуватися в процесі самостійної роботи, не отримуючи спеціальну освіту з систематичного курсу навчання в закладі освіти [7]. Більш того, самоосвіта вчителя вважається основною формою підвищення його професійної кваліфікації, яка полягає в удосконаленні знань й отриманні педагогічного досвіду засобом ціленаправленої самостійної роботи над науково-методичною літературою тощо.

Як зазначає І. Заболотний, психологічний стан майбутніх учителів музичного мистецтва до самоосвіти у процесі професійної підготовки залежить від багатьох факторів [6, с. 139]. Науковець вважає, що, по-перше, мотивація майбутніх учителів музичного мистецтва до самоосвіти у процесі професійної підготовки залежить від потреб майбутнього фахівця та регулює його мистецьку діяльність; по-друге, постановка мети та завдань до самостійної роботи майбутніх учителів музичного мистецтва потребує розвитку та вдосконалення їх професійних знань, навичок, вмінь; по-третє, діагностика самоосвітнього процесу майбутніх учителів музичного мистецтва відбувається через самоспостереження, самоаналіз, а також саморефлексія власних здобутків та результатів освітньої музичної діяльності.

Відповідно до вищезазначеного науковець виділяє педагогічні принципи самоосвітнього процесу майбутніх учителів музичного мистецтва такі, як мотиваційної цілеспрямованості до самоосвіти у процесі професійної підготовки, тобто інтерес до майбутньої педагогічної діяльності і розвиток інтелектуально-творчих здібностей майбутніх учителів музичного мистецтва. Другий принцип організації самоосвітнього процесу – це принцип якісного змістового наповнення навчального матеріалу, який передбачає використання інноваційних методів, форм музичного мистецтва і накопичення професійного досвіду. Третій принцип стосується рефлексивного оцінювання, що передбачає розвиток критичного мислення та навичок самооцінки і рефлексії власної діяльності [6, с. 141].

Як зазначають науковці І. Яцишин і Б. Тасцька, наявність потреби майбутніх учителів музичного мистецтва в самоосвіті відбувається в процесі самостійного пошуку джерел інформації, в процесі виникнення потреби в удосконаленні власних знань, при цьому в процесі самоосвітньої діяльності у фахівців музичного мистецтва розвиваються навички креативності, а також ініціативність, необхідність в досягненні найвищого результату в процесі музично-педагогічної діяльності на основі самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії [13, с. 95]. Науковці наголошують, що саме використання сучасних цифрових технологій надає можливість трансформувати форми самоосвітньої діяльності, які б забезпечували доступність до різних навчально-методичних та наукових матеріалів через мережу Інтернет. Саме цифрові технології розширюють можливості учителів музичного мистецтва стосовно самоосвіти та сприяють створенню умов самоосвітньої

діяльності. Інформаційні ресурси надають можливість побувати в музеї композитора, перебуваючи в будь-якому місці світу, а також переглянути відео біографію та звернутися до досліджень творчості відомих науковців тощо.

Українська дослідниця І. Дубровіна визначила поняття «художня самоосвіта» вчителя музичного мистецтва, як самостійну, цілеспрямовану та самоорганізовану діяльність, засновану на саморефлексії професійної діяльності та розвитку культурно-естетичного досвіду, необхідного для виконання професійних дій вчителя музичного мистецтва [5, с. 38]. Отже, науковиця вважає, що художня самоосвіта вчителів музики, насамперед, розвиває такі інтегральні здібності та якості індивідуальності, як художньо-слухове сприйняття, художня уява, емоційність, вокальний слух, здатність до точного вокально-мовлення інтонування, пізнавальні, аналітичні та інтелектуальні якості, вміння розширювати власний культурний світогляд, музичально-ритмічну пластику, креативне мислення та проєктні здатності.

На думку Т. Савко та А. Дудаш, самоосвіта вчителів музичного мистецтва полягає у формуванні гармонійно розвиненої особистості, як характерна риса особистості, як особлива форма активності, що спрямована на створення педагогічних умов для забезпечення продуктивного професійного результату з метою самоперетворення, самовдосконалення [10, с. 111]. В контексті зазначеного стає зрозумілим, що головним завданням вчителя музичного мистецтва є формування готовності до самоосвіти протягом життя.

Досить цікавий погляд на самоосвітню діяльність запропонувала Н. Бухлова, яка визначає самоосвітню діяльність вчителя як сукупність «самостей»: по-перше, самооцінка (вміння оцінювати власні можливості); по-друге, саморефлексія (вміння виявляти наявність власних якостей); по-третє, самовизначення (вміння вибирати, усвідомити власні потреби); по-четверте, самоорганізація (вміння знаходити потрібну інформацію, обирати певні форми самоосвіти відповідно до власних потреб, планувати, організувати освітню діяльність); по-п'яте, самореалізація (вміння реалізувати власні можливості); по-шосте, самокритичність (вміння критично оцінювати переваги та недоліки власної роботи); по-сьоме, самоконтроль (вміння здійснювати контроль за власною діяльністю); по-восьме, самоаналіз (підведення підсумків, визначення результативності); по-дев'яте, саморозвиток та самовдосконалення [2, с. 32–33]. Такий підхід розкриває яку саме самоосвітню діяльність потрібно здійснити майбутнім вчителям музичного мистецтва, щоб отримати бажаний результат в процесі самоосвіти.

Отже, під поняттям «самоосвіта» ми будемо розуміти процес самостійної освіти, а під поняттям «самоосвітня діяльність», ми будемо розуміти організовану, систематичну, пізнавальну діяльність, яка виконується відповідно до внутрішніх спонукань у зв'язку із поставленими перед собою цілями, які спрямовані на підвищення рівня освіченості та культури, на розвиток духовних здібностей та можливих шляхів оволодіння спеціальними знаннями та вміннями.

Перш ніж визначити сутність самоосвітньої компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, необхідно розглянути різні точки зору науковців стосовно поняття професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, оскільки метод переходу від знання загальних закономірностей до окремого його прояву, тобто дедуктивний метод допоможе нам чітко виявити сутнісні характеристики саме самоосвітньої компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Зазначимо, що професійна компетентність дещо ширше поняття ніж самоосвітня компетентність, більш того, самоосвітня компетентність входить до складу професійної компетентності.

У загальнопедагогічному контексті професійну компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва розглядають, як органічне поєднання необхідних фахових знань, умінь, навичок та володіння спеціальними методиками роботи з учнівськими музично-інструментальними та вокально-хоровими колективами різних вікових груп; музичного виховання; навчання учнів сольного співу (академічному, естрадному, народному) гри на музичних інструментах; культурно-освітньою та організаційною роботою в закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти [8, с. 29].

Деякі науковці трактують професійну компетентність як систему ключових професійно важливих якостей і властивостей особистості, що проявляється в її психологічній, теоретичній та практичній підготовленості до професійної діяльності у галузі музично-педагогічної освіти [1, с. 43]. При цьому науковці наголошують, що в результаті навчання у закладах вищої освіти майбутні вчителі музичного мистецтва набувають вміння самоосвіти, які є підґрунтям їх мотивованого прагнення та здатності до дії, постійного оновлення власних музичальних знань, професійних вмінь і навичок, творчого пошуку.

Самоосвіта являє собою одночасно вільною та достатньо складною частиною освітньої діяльності, пов'язано це, насамперед, з тим, що самоосвіта ґрунтується на рефлексії тих, хто навчаються, на усвідомленні власних ресурсів, на досягненні якісного особистісного та професійного зростання.

На наш погляд, досить цікаве трактування професійної компетентності подає Л. Пастушенко в дослідженні, яка визначає професійну компетентність учителя музичного мистецтва не тільки як сукупність взаємопов'язаних якостей особистості, що передбачає досконалу сформованість теоретичних і практичних навичок, умінь застосовувати їх під час професійної діяльності, здатності творчо і нестандартно вирішувати проблеми, але також можливість професійного зростання завдяки постійному власному саморозвитку, самовдосконаленню та самоосвіті [9, с. 31]. В цьому трактуванні для нас важливим є той аспект, що якісне формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва неможливо поза

самоосвітнім контекстом, тому самоосвітня компетентність є ключовою в межах формування професійної компетентності.

На основі теоретичного аналізу різних підходів до розуміння сутності самоосвітньої компетентності М. Головка дійшла висновку проте, що самоосвітня компетентність – це інтегроване багатокомпонентне особистісне утворення, що відображає єдність теоретичної й практичної готовності та здатності до здійснення самоосвітньої діяльності, самоаналізу та самоконтролю з використанням інноваційних форм навчання при цьому спираючись на навчально-інформаційні ресурси з метою неперервного самовдосконалення щодо реалізації професійно-особистісних функцій [3, с. 61].

Як зазначає О. Федоренко, особливістю формування самоосвітньої компетентності відбувається на основі набуття власного досвіду самостійних спроб і досягнень у самоосвітній діяльності особистості, при цьому відбувається вироблення власної індивідуальної системи навчання, переходу від копіювання зразків самоосвіти до створення власної моделі, долучення самоосвіти до способу життя [12, с. 278].

Висновки. Відзначимо, що вдосконалення самоосвітньої компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва не припиняється після закінчення закладу вищої освіти, оскільки випускники продовжують набувати досвіду самоосвітньої діяльності поза межами навчального закладу. Основними формами освітньої діяльності є самостійне ознайомлення з новими музичними творами, з педагогічними статтями, методичними книгами, журналами, участь у діяльності методичних об'єднань, предметних комісій, педагогічних семінарів і читань, участь у міжнародних та всеукраїнських конкурсах та конференціях. Вчитель музичного мистецтва постійно потребує самовдосконалюватися та стежити за новими досягненнями в музично-культурному житті.

Очевидно, що сутність самоосвітньої компетентності полягає в набутті нових навичок й вмінь завдяки використанню різноманітних джерел. Які сприятимуть самореалізації майбутніх вчителів музичного мистецтва в професійній діяльності. Отже, самоосвітня компетентність є певним показником соціальної та професійної зрілості особистості, що має особливе значення в умовах переходу до інформаційного суспільства, а також є одним із головних критеріїв оцінки якості професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Використана література:

1. Беземчук Л., Фомін В. Формування методичної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі педагогічної практики. *Professional art Education*. Vol. 1(1). 2020. С. 43–49.
2. Бухлова Н. В. Організація освітньої діяльності. Харків : ВГ Основа, 2003. 64 с.
3. Головка М. М. Роль самоосвіти в удосконаленні професійної компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу. *Scientific Journal Virtus* (3). 2015. Р. 61–65.
4. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
5. Дубровіна І. В. Методика організації самоосвітньої діяльності вчителів музичного мистецтва в системі післядипломної освіти : науково-методичний посібник. Біла Церква, КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2017. 264 с.
6. Заболотний І. Самоосвіта майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі професійної підготовки. *Молодь і ринок*. №5 (203), 2022. С. 139–142.
7. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи : Бібліотека з освітньої політики / [під заг. ред. О. В. Овчарук]. Київ : К.І.С., 2004. 112 с.
8. Кузьмичова В. А. Формування вокальної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в класі «постановка голосу». *Professional art Education*. Vol. 2(1). 2021. С. 28–34.
9. Пастушенко Л. А. Педагогічна технологія розвитку професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у вищих мистецьких навчальних закладах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Рівне, 2017. 244 с.
10. Савко Т. П., Дудаш А. М. Креативна свобода, саморозвиток та активізація діяльності вчителя музичного мистецтва. *Освіта і наука*. Вип. 2(29), 2020. С. 110–112.
11. Ульянова В. С. Підвищення рівня професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки* № 2 (35). 2020. С. 148–152.
12. Федоренко О. Г. Сутність і структура самоосвітньої компетентності майбутнього вчителя технологій. *Вісник ХДАК*. Вип. 43. 2014. С. 276–281.
13. Яцишин І. В., Тасцька Б. І. Напрями підвищення кваліфікації та самоосвіти викладача музичного мистецтва у сучасному цифровому суспільстві. *Wloclawek*, 2021. Р. 93–97.

References:

1. Bezemchuk L., Fomin V. (2020) Formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva v protsesi pedahohichnoi praktyky [Formation of methodological competence of the future music teacher in the process of pedagogical practice]. *Professional art Education*. Vol. 1(1). S. 43–49. [in Ukrainian]
2. Bukhlova N. V. (2003) Orhanizatsiia osvითnoi diialnosti. [Organization of educational activities]. Kh. : VH Osнова. 64 s. [in Ukrainian]
3. Holovkova, M. M. (2015) Rol samoosvity v udoskonalenni profesiinoy kompetentnosti kerivnyka zahalnoosvitnoho navchalnoho zakladu. [The role of self-education in improving the professional competence of the head of a comprehensive educational institution]. *Scientific Journal Virtus* (3). P. 61–65. [in Ukrainian]
4. Honcharenko S. (1997) Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk. [Ukrainian pedagogical dictionary]. K. : Lybid, 376 s. [in Ukrainian]
5. Dubrovina I.V. (2017) Metodyka orhanizatsii samoosvitnoi diialnosti vchyteliv muzychnoho mystetstva v systemi pislidyplomnoi osvity [Methods of organizing self-educational activities of music teachers in the system of postgraduate education]: naukovometodychnyi posibnyk. Bila Tserkva, KVNZ KOR "Akademii neperervnoi osvity", 264 s. [in Ukrainian]

6. Zabolotnyi I. (2022) Samoosvita maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva u protsesi profesiinoi pidhotovky [Self-education of future music teachers in the process of professional training] : Molod i rynek. №5 (203). S. 139–142. [in Ukrainian]
7. Kompetentnisnyi pidkhdid u suchasni osviti : svitovyi dosvid ta ukraïnski perspektyvy (2004) [Competency approach in modern education: world experience and Ukrainian perspectives] : Biblioteka z osvitoi polityky. K. : K.I.S., 112 s. [in Ukrainian]
8. Kuzmichova V. A. (2021) Formuvannia vokalnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva v klasi «post-anovka holosu [Formation of vocal competence of future music teachers in the class "voice production] : Professional art Education. Vol. 2(1). S. 28–34. [in Ukrainian]
9. Pastushenko L.A. (2017) Pedahohichna tekhnolohiia rozvytku profesiinoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva u vyshchykh mystetskykh navchalnykh zakladakh : [Pedagogical technology for the development of professional competence of future teachers of musical art in higher art educational institutions] : dys. ... kand. ped. nauk: Rivne. 244 s. [in Ukrainian]
10. Savko T.P., Dudash A.M (2020) Kreatyвна svoboda, samorozvytok ta aktyvizatsiia diialnosti vchytelia muzychnoho mystetstva [Creative freedom, self-development and activation of the activity of a music teacher]. Osvita i nauka. Vyp. 2(29). S. 110–112. [in Ukrainian]
11. Ulianova V. S. (2020) Pidvyshchennia rivnia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Increasing the level of professional competence of the future music teacher] : Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Pedahohichni nauky № 2 (35). S. 148–152. [in Ukrainian]
12. Fedorenko O.H. (2014) Sutnist i struktura samoosvitnoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia tekhnolohii [The essence and structure of the self-educational competence of the future technology teacher]: Visnyk KhDAK. Vyp. 43. S. 276–281. [in Ukrainian]
13. Yatsyshyn I. V., Taietska B. I. (2021) Napriamy pidvyshchennia kvalifikatsii ta samoosvity vykladacha muzychnoho mystetstva u suchasnomu tsyfrovomu suspilstvi [Areas of professional development and self-education of a music teacher in the modern digital society] : Wloclawek, Republic of Poland. P. 93–97. [in Poland]

Wang Xiang. Self-education competence of future music teachers

The paper deals with the notion of self-educational competence, which is acquired by future music teachers gradually on the basis of critical thinking, dialogic musical perception, formation of independent judgments and evaluations perceived by art phenomena, artistic and pedagogical experience. Accordingly, without mastering self-educational competence, future music teachers will not be able to reach the heights of musical pedagogical skill. It has been revealed the importance of the formation of self-educational competence, the ability to independently search for knowledge, independent activity and readiness for self-education throughout life is substantiated in the Law of Ukraine "On Education" and the National Doctrine of the Development of Education in Ukraine in the 21st Century. Self-education is considered, on the one hand, as a need and ability of an individual, and on the other, as a component of the structure of the education system of Ukraine. It has been determined that current development and informatization of society, dynamism of changes in educational technologies, growing volumes of educational and scientific information, constant updating of approaches to the implementation of certain professional tasks, increasing the level of mobility of specialists lead to the emergence of a contradiction between the professional training of future music teachers and the professional requirements established by the present. It is impossible to form lifelong knowledge in future music teachers, so this problem is particularly acute. If future music teachers do not constantly and systematically master new professional knowledge, they will not be able to prepare competitive, highly qualified specialists with innovative and creative thinking. Therefore, it has been proved an urgent need to form future teachers' motivation for self-education, the ability to work with modern sources of knowledge, intensively and thoroughly develop their intellectual potential. Therefore, the problem of developing favorable pedagogical conditions for the formation of self-educational competence of future music teachers becomes important for pedagogical theory and practice.

Key words: self-educational competence, future music teachers, self-educational training, self-educational activity.

УДК 378.147

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.94.04>

Васкевич О. Є.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ДИЗАЙНУ

У статті доведено, що інтеграція країни до світового освітнього простору ставить перед закладами вищої освіти нові вимоги до майбутньої професійно-педагогічної діяльності здобувачів. Відзначено доцільність дослідження досвіду провідних зарубіжних закладів дизайн-освіти та аналізу їх здобутків для адаптації світових педагогічних практик підготовки викладачів дизайну до вітчизняних умов. Досліджено досвід підготовки майбутніх викладачів дизайну в європейських країнах (Великобританії, Німеччині, Норвегії, Італії) та США. Визначено специфічні ознаки, які обумовлені національними особливостями побудови системи дизайн-освіти, а також спільні риси. За результатами дослідження сформовано напрями, які представляють інтерес в контексті модернізації вітчизняної системи вищої освіти в галузі підготовки викладачів дизайну. А саме: активна реалізація механізму дуальної освіти; створення умов для отримання безперервної освіти та забезпечення наступності між різними ступенями через розробку різнорівневих програм; поєднання теоретичної та практичної підготовки, підвищення уваги до практичної спрямованості програм; врахування інтересів здобувачів при виборі навчальних компонент,